

203/3 JÆGERELVA

FYLKE: Troms

Kommune: Lyngen

Nedbørfelt: 95 km²

Toppunkt: over 1500 m o.h.

Utløpspunkt: 0 m o.h.

Marin grense: 63 m o.h.

Kraftpotensial: -

SP-kategori: -

Økonomiklasse: -

Naturgeogr. region: 44a

Jægerelva ligger på vestsiden av Lyngsalpene og renner vestover ut i Ulsfjorden. Det er nabovassdrag til Botnelva (Strupskardelva) i nord.

Klimaet er suboseanisk til svakt kontinentalt og varierer fra humide til svakt humide forhold. Årsnedbør er ca 740-1100 mm.

Utpregede alpine former, botner, tinder og breer samt store arealer med aktive urer preger fjellområdene. Vassdragets vestlige del domineres av Jægervatnet på 7,5 km², som ligger like over havnivå. Fra vannet løper en 100-300 m (ved flo og fjære) lang elvestrekning ut i fjorden. Det finnes ellers bare ett større vann i denne delen, Trollvatnet. Herfra renner Trolldalselva i nordlig retning og inn i Jægervatnets sørlige ende. I sørenden kommer breelva Stortindelva, inn fra sørøst. Fra øst kommer bekker. Områdene rundt Jægervatnet og arealene nord og sørfor vannet er relativt flate og frodige og nokså særegne for Lyngen. Øst for Jægervatnet og på begge sider av Stortinddalen reiser de imponerende Lyngsalpene seg. Jægervassindan når opp i over 1500 m o.h.

Berggrunnen i vassdraget er sammensatt, men domineres av fyllitt, glimmerskifer og gabbro. Det finnes dessuten betydelige arealer med kvartsitt på østsiden av Jægervatnet.

Nedre del av nedbørfeltet er skogkledd. Både øst- og vestsiden av Jægervatnet er dominert av til dels velutviklet blåbærbjørkeskog med ei tregrense som varierer mellom 200-300 m o.h. Skogen er beitepåvirket med dominans av grasarter i feltsjiktet. I forsengkninger og bekkedaler nede ved vannet står det frodige gråor-heggeskoger. Ved nord- og sørenden av Jægervatnet ligger to større myrområder, den fredede Stormyra i nord, og ei typisk bakke/fastmattemyr i sør. Lavrik furuskog finnes i nord og sør. I Stortinddalen og Kvitbergan viker skogen for rabbesamfunn, grove løsavsetninger og fjell i dagen. Over skoggrensen opp mot toppene går heivegetasjonen over i et usammenhengende vegetasjonsdekke av fattige rabber og snøleier.

Nedre deler av vassdraget er preget av fast bosetning og landbruksvirksomhet. Nedbørfeltet har veier og ved Jægervatnet ca 10 hytter. Indre og høyereliggende deler er helt uten inngrep.

Naturfaglige verdier

Vassdraget har stor naturfaglig spennvidde i det det dekker naturtyper fra fjord til bre. Vassdraget har store naturfaglige verneverdier og er typisk for de noe brepåvirkede vassdragene som kommer fra Lyngsalpene. Det har stor typeverdi og da det også er praktisk talt uten tekniske inngrep har det også referanseverdi. I indre strøk av Lyngsalpene er det tidligere vernet to vassdrag. Man har imidlertid svært liten kunnskap om disse. Naturvernrådet foreslår i NOU 1986:13 opprettet en Lyngsalpene nasjonalpark som omfatter deler av både Jægerelva og nabovassdraget Botnelva.

Geofag

Vassdraget har flere objekter av geofaglig verdi. Interessante storformer med særpreg ligger i de øvre deler. Det forekommer særegne fluviale akkumulasjonsformer i Stortinddalen. Før Jægerelvas innløp i

Jægervatnet er det også interessante fluviale former. De verneverdige kvartærgeologiske forekomstene langs Forholtelva på østsiden av Jægervatnet er aktuelle i Bruks- og verneplan for Lyngenthalvøya og et Lyngsalpene landskapsvernområde.

Stor verneverdi ***

Botanikk

Vassdraget har flere vegetasjonstyper med velutviklet variert bjørkeskog, frodig gråor-heggeskog, noe furuskog og store, delvis rike myrområder. I nord er det forekomster av en mengde kalkkrevende fjellplanter både i reinroseheiene og i snøleiene. Morenene har en spesiell vegetasjon. Stormyra naturreservat inngår i Verneplanen for myr i fylket.

Stor verneverdi ***

Landfauna

Vassdraget har 54 kjente fuglearter hvorav 51 vurderes å kunne hekke innen området. Av truede arter er smålom registrert. Spesielt for de mange artene av våtmarksfugl har vassdraget stor verdi. Nordenden av Jægervatnet utmerket seg i så henseende som en god andefugllokalitet. Spurvefuglene er bra representerte. Stormyra er et spesielt område for vadere og måkefugl, og smålom hekker her. Dette området ligger i fortsettelsen av våtmarksområdet Flåtan innen nabovassdraget Botnelva i nord.

De fleste av landsdelens pattedyrarter som hare, rev, mink, oter og røyskatt er representert. Det finnes en liten fast stamme av elg. Elgtrekk går både sør og østover mot Lyngseidområdet.

Middels verneverdi **

Vannfauna

Berggrunnen gjenspeiler vannkvaliteten. Jægervatnet har middels til noe høye elektrolyttverdier og nøytral surhetsgrad. I Stortinddalselv og Storvatn derimot er det målt lave elektrolyttverdier og svakt surt vann. Tettheten av planktonkreps er middels i Jægervatn, og artsutvalget ordinært. Strandsonen har få småkrepsarter. Tettheten av bunnbyr er også liten, og et beskjedent utvalg av grupper/arter er representert. I Storvatn er det ikke påvist verken bunndyr eller småkreps i gruntvannssonen.

Jægerelva er gyteplass for en levedyktig laksestamme. En del av lakseungene vokser opp i vannet. Jægervatnet har trolig fylkets mest produktive sjørøyebestand. I tillegg er det noe ørret. Vassdraget ligger svært upåvirket til ved Lyngsalpene og er viktig som referansevassdrag for sjørøyebestander i Troms.

Stor/meget stor verneverdi ***(*)

Kulturminneverdier

Det er gjort steinalderfunn ved fjorden. Skriftlige kilder forteller om kystsamisk bosetning i Lyngen fra 1600-tallet. Ressursene i området har vært utnyttet både av kystsamer og reinnomadiserende samer. Her har vært sommerbeiteområder for reindriften. Fiskerbondebosetningen på gården Jægervatnet er kjent fra tidlig 1600-tall. Her er gårdsbebyggelse, en del fra slutten av 1800-tallet, bl.a. flere stuehus og naust. I elva er det gamle tørrmurte brukar. I nordenden av vannet og ved sørenden av Jægervatnet ligger tufter etter en nedlagt gård. Områdene rundt Jægervatnet har vært brukt til setring og slått. Tufter rundt vannet har trolig sammenheng med utslåttene. Her ligger dessuten en jaktstue bygd i 1850 og hytter fra mellomkrigstiden.

Området har vært brukt av ulike samiske og norske grupper gjennom et langt tidsrom. Kulturminnene har kunnskapsverdier i lokal og til dels regional sammenheng. Det er knyttet store opplevelsesverdier til det kontrastrike landskapet.

Stor verneverdi ***

Friluftslivsinteresser

Nedbørfeltet har med sitt varierte landskap stor opplevelsesverdi. Vassdraget er lett tilgjengelig og byr på meget gode muligheter for allsidige friluftslivaktiviteter, fra fiske, bading og båtliv til fjellturer med alle vanskelighetsgrader. Lokale, regionale, nasjonale og internasjonale grupper bruker området. Flere vernede og foreslått vernede områder finnes i nedbørfeltet, bl.a. inngår Lyngsalpene landskapsvernområde.

Meget stor verdi ****

Landbruksinteresser

Jord- og skogbruk

Det er to gårdsbruk som er i drift og driver med melke- og kjøttproduksjon. Jordbruksarealet er 263 da, og dyrkbart areal er 1,5-2 km². Skogbruksaktiviteten er stor og en del areal er tilplantet med gran. Området har gode utviklingsmuligheter for skogbruket. Skogarealet er 16,8 km².

Meget stor verdi ****

Reindrift

Nedbørfeltet ligger i Rendalen reinbeitedistrikt som er vår-, sommer- og tidlig høstbeite for rein som er på vinterbeite i Vest-Finnmark. Pr. 1.4.1989 var det meldt inn fire driftsenheter med til sammen 1251 rein i distriktet. De produktive delene av nedbørfeltet nyttes i første rekke som høstbeite. Sentrale flytte- og trekkleier for rein går gjennom nedbørfeltet. Det er små muligheter for utvidelse av reindriften i distriktet.

Meget stor verdi ****